

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

JENS CLAUSEN BLACK

8. SEPTEMBER

1836—1936.

I Skipper-Laugets Eksaminations-Protokol, København paabegyndt i 1729, anføres 1788, 26 November, Christen Christensen Black, født i Marstal paa Ærø, gl. 27 Aar, forstaar som No 3248. Fødestedet er ikke rigtigt, han var født i Hørsunde paa Lolland den 30. Oktober 1761, foraltsaa 175 Aar siden. Hans Far Christen Hansen Black døde et Par Aar efter, og maaske er Christen blevet opdraget paa Fejø og derfra kommet til Marstal.

Under Københavnsopholdet i 1788 forskaffer han sig et Kongebrev, da han skal giftes med Sophie Magdalene Jacobs Datter, hvis Mor, Enke efter Mølleren Asmus Jacobsen fra Sandevig nær Glücksburg, var kommet til Marstal for at blive gift med Mølleren Christian Joachim Tens. Der var to Døtre, nemlig foruden Sophie Magdalene en ældre Datter Anna Christine Elisabeth, der Nytaarsdag 1787 ægter Sømanden Peder Olsen af Marstal ogsaa kaldet Peder Kinafarer. Skønt Christen Black har Kongebrev finder Brylluppet først Sted den 28. Januar 1789, som Præsten bemærker i Kirkebogen »som ei kunde ske før, da Brudgommen straks efter ind-

hentet kongelig, allernaadigst Tilladelse ved Skibsfarten kom paa saadanne Steder, hvorfra han formedelst indfaldende stærk Frost ei kom hjem før sidst i forrige Aar«.

Skoleholderen i Marstal Hans Andresen forfatter et Digt:

Til Brudgommen den velbefarne
Unge Carl Christen Christensen
Black og Bruden
Den Dydzirede Yomfrue
Sophie M. Jacobsen
paa Bryllupsdagen den 25.
Januar 1789.

—

Det Skib, som ikke har et Ror,
Paa Søen det ey seyler.
Den Mand, som uden Hustru
boer,
Hand og det Bedste feyler.
Vor Brudgom som en Seylings-
mand
forstaaer, hvad det betyder.
Hand, som var før i Eenug
Stand,
Men nu den Lykke nyder
I Dag en Ægte Ven at faa
Som Himlen Ham har givet,
Hand glæder sig — Hand frydes
maa
Hun bliir Hans Deel i Livet.
Lev yndig, Brud og Brudgom
kier,
Lev vel fornøyet Begge!
Gud give Dem, hvad gavnligt er,
Sit Amen hertil lægge.

Skipper Christen Black bor i Markgade Nr. 155 og ejer Jagten »Sofia Magdalene«, der er bygget paa Thurø 1765 og 4½ kommerce Læsters Drægtighed.

Han og hans to Sønner arbejder med paa den nye Havnemole fra 1826—1830.

Børn kom der mange af, de fleste døde som smaa.

Om et skrev Skoleholder Andresen:

Her hviler Støvet af det Noer,
Hvis Siel nu er i Engle Chor,

Hos sin Forløser frydes,
Hvor hun af andre Søkend
Smaa

hun her i Livet aldrig saae
Velkommen hisset bydes.
Der glædes de, og Hun med dem
Udi det nye Jerusalem,
Hvor Himmel Nektar nydes.

Falder Barnet, faaer et Stød. Og ved Angest stemme
Tages strax i Moders Skiød. Kan det Alting glemme.
Midt i Syssel, som jeg gik, Ved Forældres Side
jeg det sidste Budskab fik, I et Fald at glide.
Kunde end Forældre ey Redde mig af Nøden,
Da et Trin paa Livets Vey, Bragte mig til Døden.
Saa har dog min Frelser sød Villet sig forbarme
Taget mig i sidste Nød. Udi dine Arme.
Der min dyrekøbte Siel, Strax til ham er faret,
Hvor den evig lider vel, I hans Skiød bevaret.
Holder da Forældre kier, Nu med Sorgen Maade,
Alle Herrens Revselses Skeer dog udi Naade,
Got for dem i Livets Gang, Som betids vil kiende
Et Minut et Aandefang. Alt hans Løb kan ende.

De ovenfor omtalte to Sønner var Christen Christensen Black, f. 1790, der i 1829 bliver gift med Sandemand i Marstal, Rasmus Rasmussens Datter Giertrud, Ægteskabet var barnløst,

De havde ogsaa den store Sorg i 1807 at miste en Datter Sophia Magdalena Henriette, 15 Aar, 4 Maaneder gammel, om hvem Præsten skriver i Kirkebogen: Denne ulykkelige Pige gik pludselig og paa en højst ulykkelig Maade ud af Verden 6 Dage efter hendes Confirmation uden at komme til Herrens Bord, hvor hun næste Dag vilde have indfundet sig. Hun faldt i begge sine Forældres Paasyn ned i deres aabne Brønd, hvor hun i Faldet fik et Slag paa sit Bryst, der gjorde hendes Redning umulig. — I den Anledning skrev Skoleholder Andresen:

Gravskrift over Sophia Maria
Henriette Christens Datter,
som pludselig indgik i Evigheden
den 7. Martz 1807
udi sit Alders 16. Aar.

og Rasmus Jacobsen Christensen Black, f. 1797, der den 14. Septb. 1830 bliver viet til Sophie Marie Hansen, en Datter af Skipper Jens Clausen Hansen, Ejeren af Fiskerquasen »Havlykkeren«, 1½

kommercer Læsters, bygget paa Lolland 1802. De to Brødre sejler sammen med Jagten »Tillid«,

8 kommercelæsters, bygget i Svendborg 1812, og en anden Jagt, »Lykkens Prøve«.

Rasmus Jacobsen Christensen Black og Sophje Marie Black bor i Kongensgade Matr. Nr. 466. (Huset nedrevet 1915). De har fem Børn, blandt hvilke den ældste Søn, Christen Black, født 1830, død 1902, var Kaptajn og senere Mægler i Marstal.

Den anden Søn Jens Clausen Black fødtes den 8. September 1836 for netop et Hundrede Aar siden. Efter Skolegang til sit fjortende Aar og Konfirmationen gik Jens Black til Søs. Han laa syg af Kolera i Aalborg under den heftige Epedemi i 1853. Senere tog han og en anden ung Sømand Thomsen fra Rudkøbing Hyre med en engelske Damper, der gik til Indien og sejlede paa Kysten der, men forliste, netop som det store indiske Oprør var brudt ud i 1857. De to unge Søfolk kom til Calcutta, hvor de lod sig hverve som engelske Sol-

dater og deltog i Undertrykkelsen af Oprøret i Felten og som Sygepassere.

Desværre har han ikke efterladt nogle skriftlige Beretninger fra denne Tid og kun faa mundtlige. Efter syv Aars Fravær fra Hjemmet kom han en skønne Dag pludselig tilbage til Marstal, fordi han en Nat i Indien havde drømt, at hans Mor havde kaldt paa ham. Opholdet derude i Tropene, de usunde Forhold og et heftigt Angreb af Solstik havde forandret hans Udseende saa meget, at hans Nærmeste ikke straks genkendte ham.

I 1861 mødte Jens Black til Session i Horsens, udskrives, foretager et Togt og bliver helbefaren.

1863 erholder han »1ste Character i Styrmands-Examen« ifølge Styrmands Patent udstedt i Flensborg og faar samme Aar Børgerskab i Marstal, der siges

heri: »Som Skipper med Ret til at føre Skibe paa over 40 Læster og i lang Fart, og er bleven indskreven i Borgerbogen under Nr. 140«.

Da Krigen mod Tyskland bryder ud 1864, bliver han ikke indkaldt, da det ifølge de daværende Regler for Værnepligtige hedder: »Styrmænd, der have erhvervet Styrmandsbevis, ville, naar de havde gjort to Togter, ordentligvis ikke blive indkaldte uden som Befalingsmænd. Det samme gælder om Skippere, der ere berettigede til at gaa i lang Fart, og som havde gjort eet Togt«.

Flaaden havde tilstrækkelig med Befalingsmænd.

1865 og 66 er han Skipper paa Galeasen »Christiane«. 1867 fører han Skonnert-Briggen »Henny«, 82 Kommercelæster stor, der forliser paa Skibets første Rejse, som gik fra Brake til Archangel i Ballast. Skibsjournalen herfra ligger foran mig, som jeg skriver dette.

Heri er fortalt i korte og knappe Sætninger en af Havets Tragedier. Paa Sømandsvis uden malende Beskrivelser eller Biomstændigheder, det maa Fantasien føje til, kun de tørre Kendsgerninger, indførte under Rubrikkerne Dag, Time, St. Kurs, Distance, Sejl, Curs, Vind, Vejrlig, Merkværdigheder. Turen kan følges fra Dag til Dag. Den 26de Maj 1867 Kl. 6 kom Lods ombord, Ankeret blev lettet, og der blev sat fulde Sejl. Den 15. Juni

er Skibet i Hvidehavet og havde Corodietski (Solovetski) Pynten i Syd.

Der var megen Drivis i Farvandet, og man passerede mange Skibe. De næste Dage skrues Skibene fast i Isen. Den 18. maa Mandskabet med andre Besætninger, ialt 18 forulykkede Skibsmandskaber, under Besværighed arbejde sig ind over Isen til Kysten, medbringende lidt Proviant samt Skibsjollen til at ligge under.

Da Floden den 22. kom, satte Isen mere paa. Kl. 5 kom en Isflade om Styrbord og knuste hele Siden paa Skibet, der sank efter 5 Minutters Forløb paa 6 Favne Vand.

Mandag den 24. blev de optaget af det norske Barkskib »Andover«, Capt. Petersen af Porsgrund, med hvilket Skib de ankom til Archangel den 1ste Juli. Senere blev alle de Skibbrudne afhentede af en engelsk Damper. Der fortælles, at over halvfjerd-sindstyve Skibe af alle Nationer blev skruede ned af Isen i disse faa Dage, mens hjemme i Danmark herskede den skønneste og smukkeste Sommer. Efterretningen om Forliset naaede Skibets Reder, Kromann (Fader til Dr. Chr. Kromann) i et Telegram paa Fransk, som maatte sendes op til Overlærer Jeppe Lauritzen for at blive oversat.

Det sidste Skib, Jens Black førte, var Briggen »Alma«, en Ki-

nafarer, som blev købt i Aaben-
raa. Da den kom til Marstal
fandtes endnu ombord to Kano-

ner til Værn mod Sjørøverne i
det Gule Hav.

Minder fra Kina Dagene.

I 1867, den 6te November, var
Jens Black blevet gift i Ærøskø-
bing med Sophie Cathrine
Brandt, Datter af den derboende
Skipper Christian Brandt, og i
1876 overtog han i Marstal efter
sin Svoger en Forretning, belig-
gende i Kirkestræde, som han
førte videre, indtil den i 1903
ophævedes. De sidste Aar af
hans Levetid var han svagelig
og døde stille den 28. Juni 1906.
Hans Børn var da spredt over
Jorden, en Datter og en Søn i
Amerika samt to Sønner i Kina.

Jens Clausen Black efterlod sig
et smukt Minde. Som Sømand
havde han befaret Klodens for-

skellige Have fra det Indiske
Oceans Tropedage til Is-
havets strenge Kuldenætter, og
glemte aldrig den haarde Skole,
han havde gennemgaaet i sine
unge Sømandsaar. Som Kaptajn
var han altid hensynsfuld og
flink overfor sine Søfolk og var
meget afholdt af disse. Han var
en stille og rolig Mand, der i
Manddomsaarene gerne samledes
med sine jævnaldrende Venner.
Han levede et smukt og harmo-
nisk Familieliv, elskede Børn og
glædede sig over Musik og Sang,
og den Ungdom — Børnenes
Kammerater — der samledes i
Hjemmet.

Hen over Stjernernes ukendte Veje takker vi Dig for de Minder du
gav os i Eje.